

26. MEZINÁRODNÍ SROVNÁNÍ

Od roku 2004 v této kapitole Český statistický úřad předkládá svým uživatelům ukazatele, u nichž je zajištěna jednotná metodika sestavování pro mezinárodní srovnání. Mezi takové ukazatele patří i **strukturální ukazatele (Structural Indicators, SI)**, které jsou sestavovány v Eurostatu na základě pravidelně zasílaných údajů z národních statistických úřadů; některá data se přebírají od mezinárodních organizací (např. OECD, Evropská centrální banka). Pomocí SI se sleduje a hodnotí plnění cílů Lisabonského procesu, odsouhlaseného Radou Evropské unie v roce 2000.

SI zahrnují celkem 42 základních ukazatelů ze šesti oblastí. Výběr ukazatelů pro ročenku je založen na tzv. **krátkém seznamu SI**, který zahrnuje 14 nejvýznamnějších SI a který je stabilní pro tříleté období. Ukazatele jsou řazeny dle oblastí, ve kterých jsou obsaženy: **národohospodářské ukazatele** (tab. 26-1. a 26-2.), **zaměstnanost** (tab. 26-3. až 26-8.), **inovace a výzkum** (tab. 26-9. až 26-12.), **ekonomická reforma** (tab. 26-13. a 26-14.), **sociální soudržnost** (tab. 26-15. až 26-20.), **životní prostředí** (tab. 26-21. až 26-23.). Některé ukazatele se dělí dle pohlaví: celkem, muži, ženy.

Jednotlivé země, jejichž hodnoty ukazatelů se v tabulkách srovnávají, jsou řazeny dle různých geopolitických celků a dále pak abecedně podle názvů zemí v češtině. Česko-anglický přehled názvů zemí je zařazen v metodickém úvodu této kapitoly v anglické verzi. Země jsou uvedeny ve zkrácených názvech.

EU 25 je Evropská unie 25 zemí. 1. 5. 2004 vstoupilo do Evropské unie 10 nových zemí (Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko a Slovinsko), čímž došlo ke změně EU 15 na EU 25.

EU 15 je Evropská unie 15 zemí (do 30. 4. 2004: Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Spojené království, Španělsko, Švédsko).

Eurozóna (11 zemí) je území těch členských států Evropské unie, které přijaly euro jako společnou měnu v souladu se „Smlouvou o založení Evropského společenství“. Zvláštní vrcholné zasedání Evropské unie v květnu roku 1998 konstatovalo, že pro zavedení jednotné měny euro se kvalifikovalo 11 zemí Evropské unie (Belgie, Finsko, Francie, Itálie, Irsko, Nizozemsko, Lucembursko, Německo, Portugalsko, Rakousko, Španělsko). Kurzy měn těchto zemí k euru byly ke konci roku 1998 trvale fixovány ve formě přepočítacích koeficientů.

Od roku 2001 k těmto zemím přistoupilo Řecko a odtud tedy **Eurozóna (12 zemí)**. Jednotná měna euro ve formě bankovek a mincí byla pak k 1. 1. 2002 zavedena ve 12 zemích Evropské unie.

Kandidátské země jsou ty země, které usilují o vstup do Evropské unie (Bulharsko, Chorvatsko, Rumunsko, Turecko).

Ostatní země doplňují srovnání o další 2 evropské země (členy ESVO), za něž jsou k dispozici srovnatelné údaje (Island, Norsko), a dále pak o země s vyspělou ekonomikou (Japonsko, Spojené státy).

Poznámky k tabulkám

Tab. 26-1. HDP na 1 obyvatele v paritě kupní síly (PPS)

Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele vyjádřený ve standardech kupní síly (*Purchasing Power Standards, PPS*), EU 25=100. Objemový index HDP na 1 obyvatele je vyjádřen v procentech z průměru za Evropskou unii 25 zemí. Údaje, z nichž je index vypočten, jsou vyjádřeny ve standardech kupní síly (PPS), což jsou jednotky umělé společné měny, ve kterých se vylučují rozdíly v cenové úrovni mezi zeměmi. Tím je umožněno provádět srovnání objemových (reálných) ukazatelů mezi zeměmi, tj. prostorové srovnání spíše než srovnání v čase.

Tab. 26-2. Produktivita práce (na 1 zaměstnanou osobu)

HDP v PPS na 1 osobu zaměstnanou v EU 25 (EU 25=100).

Tab. 26-3. až 26-5. Míra zaměstnanosti (celkem, muži, ženy)

Podíl zaměstnaných osob ve věkové skupině 15-64 let; podíl zaměstnaných mužů ve věkové skupině mužů 15-64 let; podíl zaměstnaných žen ve věkové skupině žen 15-64 let.

Tab. 26-6. až 26-8. Míra zaměstnanosti starších pracovníků (celkem, muži, ženy)

Podíl zaměstnaných osob ve věkové skupině 55-64 let; podíl zaměstnaných mužů ve věkové skupině mužů 55-64 let; podíl zaměstnaných žen ve věkové skupině žen 55-64 let.

Tab. 26-9. Hrubé domácí výdaje na výzkum a vývoj

Hrubé domácí výdaje na výzkum a vývoj v % HDP.

Tab. 26-10. až 26-12. Úroveň dosaženého vzdělání mladých (celkem, muži, ženy)

Podíl osob se středním a vyšším vzděláním ve věkové skupině 20-24 let; podíl mužů se středním a vyšším vzděláním ve věkové skupině mužů 20-24 let; podíl žen se středním a vyšším vzděláním ve věkové skupině žen 20-24 let.

Tab. 26-13. Komparativní cenové úrovně

Komparativní cenové úrovně konečné spotřeby domácností včetně nepřímých daní (EU 25=100).

Tab. 26-15. až 26-17. Diferenciace oblastní míry zaměstnanosti (celkem, muži, ženy)

Mezioblastní variační koeficient míry zaměstnanosti (úroveň NUTS 2); mezioblastní variační koeficient míry zaměstnanosti mužů, resp. žen (úroveň NUTS 2). Ukazatel není aplikovatelný pro Dánsko, Irsko, Lucembursko, Estonsko, Kypr, Litvu, Lotyšsko, Maltu a Slovinsko, protože tyto země se skládají pouze z jedné nebo dvou úrovní NUTS.

Tab. 26-18. až 26-20. Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (celkem, muži, ženy)

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob (12 měsíců a déle) na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob ve věkové skupině 15-64 let; podíl dlouhodobě nezaměstnaných mužů na celkovém počtu ekonomicky aktivních mužů ve věkové skupině 15-64 let; podíl dlouhodobě nezaměstnaných žen na celkovém počtu ekonomicky aktivních žen ve věkové skupině 15-64 let.

Tab. 26-21. Emise skleníkových plynů

Celkové emise 6 hlavních skleníkových plynů uvedených v Kjótském protokolu jsou přepočteny na souhrnnou hodnotu pomocí ekvivalentů CO₂ a poté vyjádřeny pomocí indexů jako procentní změna k základnímu roku 1990, tj. index 1990=100. Sleduje se naplňování cílů snížit emise podle Kjótského protokolu a podle Rozhodnutí Rady EU pro roky 2008 až 2012.

Tab. 26-22. Energetická náročnost hospodářství

Hrubá spotřeba energie v zemi dělená HDP (ve stálých cenách, 1995=100) vyjádřená v kilogramech olejového ekvivalentu (kgoe) na 1 000 eur.

Tab. 26-23. Podíl výkonů v nákladní dopravě a HDP

Podíl přepravních výkonů a HDP vyjádřený v tkm/HDP (ve stálých cenách roku 1995 v eurech), 1995=100.

Údaje uváděné v tabulkách jsou srovnatelné s údaji publikovanými ve statistických ročenkách předchozích dvou let, čímž byl dodržen tříletý cyklus krátkého seznamu SI. V některých případech mohlo dojít v důsledku běžných revizí dat v jednotlivých zemích EU ke zpřesnění dříve publikovaných hodnot ukazatelů.

* * *

Kompletní sada SI je veřejně přístupná na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

- http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/strukturalni_ukazatele

Další ukazatele mezinárodního srovnání jsou zveřejňovány na internetových stránkách Eurostatu:

- http://epp.eurostat.ec.eu.int/portal/page?_pageid=1090,30070682,1090_33076576&_dad=portal&_schema=PORTAL